Dr. Sanem Sariel Talay

16 Nisan 2008

No	Ad Soyad	İmza

S1	S2	S3	S4	Toplam

Bilgisayar İşletim Sistemleri Arasınav II

Soru 1: (15 puan)

semafor s1 = 2; semafor s2 = 0;

Proses P1	Proses P2	Proses P3
while (1) {	while (1) {	while (1) {
P(s1);	P(s2);	P(s2);
<pre>putchar ('A');</pre>	<pre>putchar ('B');</pre>	<pre>putchar ('D');</pre>
V(s2);	<pre>putchar ('C');</pre>	}
}	V(s2);	
	}	

Zaman paylaşımlı çalışan P1,P2 ve P3 proseslerinin yürüttükleri kodu dikkate alarak aşağıdaki soruları, **nedenlerini de açıklayarak** yanıtlayın.

- (a) 'A' karakteri kaç kez basılacaktır?
- (b) 'D' karakteri kaç kez basılacaktır?
- (c) 'B' karakteri en az kaç kez basılabilir?
- (d) Proseslerin üreteceği çıkışın ilk karakteri 'D' olabilir mi?

Soru 2: (35 puan) Aşağıdaki soruları yanıtlayın.

(a) Bilgisayar işletim sisteminde iş sıralamaya neden gerek duyulmaktadır? Cevabınızı işletim sisteminin görevlerini göz önüne alarak kısaca yanıtlayın.

(b) FIFO, Dönüşümlü Sıralama (Round-Robin), En kısa iş ilk önce (Shortest Job First), Kalan süresi en kısa olana göre sıralama (Shortest remaining job first) ve Çok düzeyli kuyruk sı ralama (Multi-level Feedback Queue) yöntemlerinin hangisi veya hangilerinde proseslerin sonsuz bekleme durumu oluşabilir, neden?

(c) Aşağıda sisteme giriş zamanı ve işlem süresi verilen proseslerin **FIFO**, **Kalan süresi en kısa olana göre sıralama** ve 3 düzeyli bir sistemde **Çok düzeyli kuyruk sıralama** (**Multi-level Feedback Queue Scheduling**) yöntemlerine göre çalışma sırasını ilgili diyagramda gösterin. İ lk iki yöntem için zaman dilimini (quantum) 2 birim olarak alın. Çok düzeyli sistem için 1. dü zey zaman dilimi 1 birim, 2. düzey zaman dilimi 2 birim ve 3. Düzey zaman dilimi 4 birimden oluşacak şekilde sıralama yapın.

Proses	Sisteme Giriş Zamanı	İşlem Süresi (birim)
A	0	10
В	3	6
C	4	2
D	9	4

FIFO:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
A																						
В																						
C																						
D																						

Kalan süresi en kısa olana göre sıralama:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
A																						
В																						
C																						
D																						

Proses	Sisteme Giriş Zamanı	İşlem Süresi (birim)
A	0	10
В	3	6
C	4	2
D	9	4

Çok düzeyli kuyruk sıralama (Sistemde 3 düzey bulunmaktadır ve 1. düzey zaman dilimi 1 birim, 2. düzey zaman dilimi 2 birim ve 3. Düzey zaman dilimi 4 birimden oluşmaktadır):

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
A																						
В																						
C																						
D																						

Soru 3: (30 puan) Aşağıdaki soruları yanıtlayın.

(a) Bir işletim sisteminde çalışmakta olan iki prosesin sonsuz bekleme durumuna geçmesi halinde, durumun ölümcül kilitlenme nedeniyle oluşup oluşmadığını sezmek üzere geliştirilecek bir algoritmanın değerlendireceği koşullar nelerdir?

(b) Ölümcül kilitlenmeyi önleme ile ölümcül kilitlenmeyi sezme-kurtarma yöntemleri arasındaki fark nedir? Banker algoritmasının çalışmasını **kısaca anlatarak** bu iki yöntemden hangisini gerçeklediğini belirtin.

Soru 4: (20 puan) Bir veri tabanı üzerinde iki farklı işlem (iş_A ve iş_B) gerçekleştirilebilmektedir. Bir anda çok sayıda prosesin aynı tür işlemi yürütmesi mümkün olmakta, ancak farklı türden iş lemlerin birarada yürütülmesine izin verilmemektedir. Proseslerin bu çalışma düzenine uygun ş ekilde işlemlerini yerine getirmelerine olanak sağlayacak olan "yürüt_iş_A" ve "yürüt_iş_B" prosedürlerini, semafor yapısını kullanarak yazın.